

Inspreken Subsidieregeling Groenblauwe initiatieven 25-01-2023

Goedenavond,

Ik ben Tinka Chabot, ecologisch hovenier, Duurzaamste hovenier 2019 en Bosbouwkundig Ingenieur. Ik ben een groot voorstander van het vergroenen van de stad. Ik zou echter graag willen dat dit niet alleen gebeurt met respect voor de burgers, die een leefbare woonomgeving willen, maar meer nog: met respect voor de planten die gebruikt worden. Alleen dan kan je spreken van een duurzame, klimaatadaptieve ,groene stad.

Ik verwacht niet van u dat u van alle onderwerpen die op de agenda staan evenveel verstand heeft, maar dat mag ik toch wel verwachten van de ambtenaren die u adviseren over deze subsidieregeling, toch?

De nieuwe subsidieregeling wordt laagdrempelig genoemd, maar het is best veel tekst om door te nemen en het is best ingewikkeld om alles te snappen en om aan alle eisen te voldoen.

Er blijkt de afgelopen jaren ongeveer € 50,- subsidie per gerealiseerde m2 uitgegeven te zijn. Dat lijkt niet veel, Maar het is wel een half miljoen per hectare. Erg veel voor een oppervlakte van 100x100 m. Beklijft het ook? Er wordt geëist dat de vergroening minimaal 5 jaar in stand blijft. Ik heb u een fotoreportage toegestuurd met de huidige stand van zaken van enkele vergroeningsprojecten in mijn directe omgeving. Daar word je toch verdrietig van? Ook zonder kennis, toch?

Planten verdienen het om op een juiste plek onder de juiste groeiomstandigheden te staan. Zo moeten planten over voldoende ondergrondse ruimte kunnen beschikken, om te wortelen en om aan voldoende voedingsstoffen en water te kunnen komen. Daarnaast moeten ze bovengronds volwaardig uit kunnen groeien en geen overlast veroorzaken door het uitzicht of de doorgang te belemmeren. Aspecten waarmee je bij de aanleg van groen rekening moet houden.

En daar, beste aanwezigen, gaat het mis.

Ik zie te vaak grove aanlegfouten.

Even wat voorbeelden:

- Grond omspitten onder bomen om vaste planten te kunnen planten, waardoor de wortels van de bomen beschadigd worden. Bovendien is het best lastig om vaste planten onder bomen langdurig in stand te houden. Er is altijd sprake van ernstige concurrentie om water en voedingsstoffen.
- Er wordt op de verkeerde momenten geplant, zoals in een snikhete, gortdroge periode. Ach ja, de plantjes zijn toch van de gemeente, dus gratis. En we geven ze straks wel wat water. Kans dat duit mislukt: 100%
- Het gebruiken van wilgentenen als omheining bij boomspiegels. Leuk werkje om met de buurt te realiseren, maar niet echt duurzaam qua levensduur. En past het in een stedelijke omgeving? Ik hoor daar veel negatieve reacties op, maar goed, smaken verschillen.

- Veel klimplanten krijgen niet de mogelijkheid om op een natuurlijke en gezonde manier uit te groeien. Teveel planten op een kluitje, te dicht op een gevel, de bindtouwjes worden niet losgemaakt van de transportconstructie, de klimconstructies is niet afgestemd op de betreffende plant, ze worden te groot voor de beschikbare plek en ze worden vaak verkeerd gesnoeid, dus krijgen ze nauwelijks bloemen, waar het toch om te doen is.

En zo kan ik nog wel uren doorgaan, maar ik heb maar 5 minuten.

In de publiekstoelichting bij deze subsidieregeling staat bijvoorbeeld: een paar tegels eruit, plant erin en je bent klaar! Met uitroepetekens. Was het maar zo simpel, met uitroepetekens. Hieruit blijkt mijn inziens een behoorlijk gebrek aan kennis bij de opstellers van deze subsidieregels. Waar gaat het mis? Mag je burgers op deze manier misleiden?

Als je burgers langdurig wilt betrekken bij groen, zal je ze bij de hand moeten nemen bij zowel de aanleg als het onderhoud. En juist dat laatste wordt niet gesubsidieerd. Maar de aanvrager moet wél garanderen dat het 5 jaar in stand blijft. Hoe dan? Dit beleid is een recept voor toekomstige teleurstelling bij de burger, omdat het allemaal als té simpel wordt voorgesteld.

Nog even over de eetbare stad: er zijn al volkstuincomplexen in Arnhem, geleid door een bestuur die weet hoe deze complexen in stand te houden. Dat kan en mag je niet overlaten aan willekeurige groepjes buurtbewoners met heel veel enthousiasme en idealisme, maar zonder inhoudelijke kennis. Een verhuizing, onenigheid binnen de groep of teleurstelling over de hoeveelheid werk dat het onderhoud met zich meebrengt en het hele project ligt op zijn gat. Zonde geld.

Deze subsidieregeling is bedoeld voor bewoners, ondernemers en organisaties, maar dan zonder winstoogmerk. Betekent dat dat je als ondernemer gratis moet werken? Hoe zit dat precies? Grappig is dat ik afgelopen maandag gebeld werd door een ambtenaar van de groenafdeling om advies te geven over het vergroenen van het Coehoorn-gebied. Gratis welteverstaan. De dame in kwestie was zeer teleurgesteld dat ik aangaf dat ik best wilde adviseren, maar dan tegen betaling. Ik sta hier ook al gratis te preken om de stad te verbeteren en zorgvuldigheid te promoten.

Ik wil het nog even hebben over artikel 1k:

Een van de doelen is het vergroten van de biodiversiteit. Op de manier waarop het nu gaat, gaat dat echt niet lukken. Wel héél misschien als de gemeente eerst eens stopt met het wegmaaien van alles wat groeit en bloeit langs muren, lantaarnpalen en in boomspiegels, omdat het beeld “netjes” moet zijn. Ik, als burger, krijg wel uitgelegd waarom daar niet mee gestopt kan worden, terwijl burgers die alles “netjes en strak” willen hebben, hun zin krijgen.

Aan dit deel ben ik tijdens het inspreken niet toegekomen, maar wil ik u wel meegegeven.

Allerlei Arnhemse groene initiatieven praten elkaar en internet na over allerlei zogenaamd simpele oplossingen voor de burger. Helaas, simpele oplossingen bestaan niet. Er blijkt alleen een enorm gebrek aan kennis uit. Zij worden echter wel door veel burgers geloofd, want gesubsidieerd door de gemeente. Moeten zij niet eens getoetst worden op hun kennis van wat planten en burgers nodig hebben?

Voorbeelden van enkele simpele adviezen: Plaats een regenton:

Die regenton is symboolpolitiek. Ze zijn bij een regenbui snel vol en nog sneller leeg bij droogte. De milieuwinst is maximaal 1.100 liter per jaar oftewel ongeveer € 1,- per jaar. De terugverdientijd is maar liefst 90 jaar en dat wordt gesubsidieerd? Waarom is daar geen aandacht voor? En wie is ervan op de hoogte dat je een regenton in de winter leeg moet laten lopen, omdat hij bij vorst stuk kan vriezen? Einde enthousiasme voor het afkoppelen van regenwater. En het levert weer plastic op bij het afval.

Ook wordt geleurd met het simpele advies om een ondergronds waterreservoir aan te leggen. Dat is enorm kostbaar en nauwelijks uitvoerbaar in een bestaande tuin, zonder de hele tuin op de schop te zetten. Leuk verzonnen, maar alleen voor de rijkere onder ons. En dan al dat plastic in de grond. Willen we dat als gemeente stimuleren?

En vergeet het simpele advies om een groendak aan te leggen niet. Helaas werd in het verleden vaak vergeten om te berekenen of de dakconstructie het kan dragen. De verantwoordelijkheid voor de berekening van de dakbelasting lag bij de aanvrager. Dat stond in de kleine lettertjes. Ik noem dat bijna oplichting.

Nog even verder over artikel 1k: Vergroten van de biodiversiteit.

De gemeente zou eens moeten stoppen met het aanleggen van grote vakken of hagen van één en dezelfde soort. En stoppen met het scheren vlak voordat ze gaan bloeien. Daar is nog een wereld te winnen.

In Utrecht is er een project waarbij in bepaalde wijken de inheemse vegetatie naast dit soort stadse elementen mag blijven staan. Het miegelt van de insecten. Minder onderhoud op hoog niveau betekent meer contact van de burger met groen en hoe het groeit en bloeit en waar men zich over kan verwonderen. We moeten af van het beeldbestek, maar meer kijken naar het ecologische nut van inheemse beplantingen.

De geveltuintjes van enkele stoeptegels dragen niet of nauwelijks bij aan biodiversiteit, waterberging en een klimaatadaptieve stad als daar planten voor genomen worden die toevallig over zijn bij de gemeente. (zie vooral de fotoreportage).

Alleen geld voor aanleg is niet voldoende. De gemiddelde burger weet niets van groen en het wordt aangeprezen met het idee alsof het onderhoud heel simpel is. Dat is niet zo. Groenaanleg en onderhoud is een vak en vergt kennis over planten en wat planten nodig hebben om fatsoenlijk te kunnen groeien. Ook daar zou geld aan besteedt moeten worden: het noodzakelijke onderhoud.